

Árú	Utólagos árkelet	
	penz	árú
120.00	120.50	
101.20	101.45	
98.25	98.75	
100.00	101.00	
101.00	101.50	
98.00	98.20	
91.25	91.55	
101.75	102.25	
101.50	102.00	
99.00	99.50	
100.00	100.50	

98.75	99.25
97.75	98.25
94.75	95.25
91.50	92.00
117.00	117.50
124.50	125.50
94.50	95.00
93.00	93.50
96.75	97.50
96.00	96.75
112.50	113.50
92.80	92.80
97.00	97.50
98.75	99.25
119.25	120.25
101.75	102.25
103.25	103.75
97.25	98.00
173.50	174.50
17.50	18.50
38.50	39.50
6.30	6.60
12.00	12.30
5.70	5.73
5.66	5.68
9.49	9.52
9.49	9.52
58.35	58.45
11.65	11.67
58.35	58.55
98.50	98.60
47.40	47.50
47.80	47.90
47.40	47.50
47.45	47.50
119.70	119.95

KITÜNTETÉS
SZÉKES-
FEHÉRVÁR
ezüsterem 1879.

KÁK
pokat:
titnek.
ez. hir.
MRE
adon.
DISZOKLEVÉL
1871-ben.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Bábel tornya.

(K) Ha kedvünk tartaná, most ugyan csak rámutathatnánk azon Ausztriára, mint a mely oly híjjában s oly sokat áldoz azért a nagyhatalmi állásért! Valóságos fenn az ernyő nincsen kas! Mert imé, tekintsük csak az osztrák törvényhozásban folytatott heves nyelv-vitát egy bábeli nyelvzavar eme kitérését?

Miért van az és vajjon honnét eredhetett?
Igen egyszerű a felelet! Legelső kuforrása az, hogy osztrák nyelv és osztrák nemzet nincsen és nem található fel a politika nagy mezején sehol. Még jelvényei sem igazak, mert a fekete-sárga színt a dynasztia, melynek uralkodó lothringeni ágá a fehér-vörös színt, kapta a római császári címnek szintén csak névleg létező sallangjával.

Van tehát egy hatalom, a mely csak névleg él a világ többi hatalmasságai között; nem is szükség ezt részletesen kimutatnunk, eléggé teszik a bécsi törvényhozók az egyes nemzetek érdekében és épen a reichsrathbeli viták következtében nem lehet még csak azt sem állítani, hogy az Ausztriát fenyegető felbomlási válságokat csak is a magyarok idézték elő!

Vajjon mit szól mindehhez a vasember, ki Ausztriának e küzdelmeit most bizonyára mosolyogva szemléli biztos távolából s a kinek lelke örül azon, hogy mennyire előkészítik az ő cseljainak útját az osztrák kalap alá zsufolt külön nemzetek, melyek ha elismerik is az uralkodó személyében való egységet, a personaluniót, de azért még sem hajlandók nemzeti önállóságukat és nyelvüket a kis Ausztria alig három millió népének feláldozni!

És kellene-e Bécsnek ennyire félteni a jövőjét, ha megadja minden országnak azon önálló jogokat, a melyeket évszázadokon át bírtak? Lenne oka akkor is e félelemre, ha nem agyarkodnék minden más társország jogainak elkobzására — csak azért, hogy ő legyen a nagy, hatalmas, bár minden támasz és természetes alap nélkül? Miért nem jött létre az annyira ohajtott cseh koronázás? Hiszen ahhoz joga van Csehországnak, hiszen ott az örökké betegeskedő Ferdinánd királyt is megkoronázták; vajjon ártott ő azzal az osztrák címernek? Nem, sőt inkább erősebben fűzte magához és legmagasabb dynasztiajához Csehországot. Találónak illusztrálja Ausztria helyzetét a Bécsbe került vidéki atyafi adomája, a kinek ott megmutatták a királyi házat, a színházat, a fegyveres házat és mutattak mindenféle házat, csak egyet keresett hiába: az osztrák-házat!

Minden ország népe szereti hazájának jogait fenntartani; szereti azért, mivel akkor az uralkodót az ezen egységbe jogaik teljes épségével olvadott nemzetek sohasem hagynák cserben; védnék Ausztria uralkodóját, sőt annál inkább kelne fel aztán annak védelmére, hevítve az uralkodó iránt való szeretet háborítlan érzése által De mikor Bécs csak is abban akar tündökölni, hogy a nagyhatalmi állás megmaradjon és ezen dynasztikus hűségért az egy és ugyanazon uralkodó joga alatt létező többi országok és nemzetek minden javát és érdekét feláldozza Bécsért és a névleg fennálló Ausztriáért s ennek fennállásáért százszor és ezerszer veszélyeztethesse saját lételének alapjait; ebbe bizonyára egy nemzet sem fog belenyugodni és ezt az állapotot reájok erőszakolni nem is tanácsos. És állításainknak fényes tanubizonyosságát képezi épen ma az osztrák törvényhozás erős küzdelme az állami nyelv kérdésében.

De vajjon képzelhető-e olyan ember, a ki józan ésszel és tisztá lélekkel hihetné, hogy a most folytatott heves nyelvi harcából Ausztria kerülne ki a győzelem csokrával még azon esetben is, ha elérté azon modern parlamenti győzelmek egyikét, a

melyekben a népképviselő akaratát érvényesül a nélkül, hogy a nép akaratát tekintetnők.

Beösmérjük azt, hogy egy alkotmányos uralkodónak nem kis feladat, hogy szilárdan megtudjon állani azon a rossz és inga-tag alapon, a melyre — mint uralkodónkat is — uralkodása kezdetén állították tanácsosai s ezeknek irigység és bosszu által sugallt — politikája; és ebből a halálból bizonyára nem csekély fáradsággal és önmegtágadással lehet kibontakozni. Tagadhatlan, hogy ma is mennyire egészen más színben állana Ausztria a világ előtt, ha mindjárt nem a Bach-féle törvénytípró és utált politikával, hanem az alkotmányszabta törvényes alapon mondatna volna ki a »viribus unitis« (egyesült erővel) híres jelszavát. Ez esetben sok minden máskép állana, de hát, a ki — mint Bach — sokat markol, az — mint ugyan ő — keveset is fog!

Az akkori kormány által elhittett rossz mag most termi keserű gyümölcsét azon Ausztriára nézve, a mely minden más országok és nemzetek jogait egy maga akarta gyakorolni s mohón magába habzsolni ezeket egy nemzetek, mint egyesek elől. Mert sohasem marad el a számadás órája s az aligha nem e perczben kondult meg a bécsi törvényhozás termében, a hol a megszájkosarozott nemzetek mindegyike beszélni kezd s beszélni akar, még pedig a saját anyanyelvén. Tessék ebből a bábeli nyelvzavarból kibontakozni, hogy melyik nyelv az osztrák nyelv és melyik beszélő az osztrák nemzet!

Nem kis tanulság rejlik ebben a chaosban hazánkra nézve is. Azonkívül, hogy ha a felség Tisza Kálmánt még egyszer valamely utolsó és igen nagy próbára megtartaná, ezen elhatározására nagy befolyással lehet a lajthántuli zavar; láthatjuk hová vezet az a politika, a mely telhetetlen az idegen származásu, nyelvű és erkölcsű országok s idegen népek, nemzetek annektálásában. Horvátország és nemzetiségeink elég Bábel reánk nézve, Bosznia, Hercegovinával tetézve lesz a bajunk. Hát még egy Novibazárba és Szalonikiba való expedícióval?

A helyzet.

A pártok hozzá láttak a parlament legelőbb kérdésének, a főrendiház által visszautasított t-javaslat megvitatásához. Ma — írja a „P. N.” a szabadelvű kör keddi tanácskozásáról, kilyukadt a szeg a szákból. A miniszterelnök a házassági javaslatnak a napirendről való levételét s a főrendiház üzenetének egyszerű tudomásul vételét ajánlja, egy határozati javaslat kíséretében, melyben a képviselőház jegyzőkönyvével azt mondaná ki, hogy a javaslatban lefektetett elveket nem temeti el végkép, hanem elvárja a kormánytól, hogy annak idejében, akkor, a mikor (de természetesen oly napon, mely a kalendáriumban meg nem található) újra előterjeszt olyféle javaslatot, a minő ezuttal megbukott. A szabadelvű párt persze belenyugodott mindenbe, kivált mikor azt hallá Tiszától „a korona a legkeltánsabb módon kifejezést adott a kormány iránti bizalmának s a kormányt felhatalmazta ennek közzétételére.” Szép ez a nagy ragaszkodás, csakhogy a képviselőház már határozott és pedig egészen mást határozott.

Elfogadott t. i. egy határozati javaslatot a kötelező polgári házasság behozataláról s mindazok, kik a polgári házasság behozatalának barátai, tehát a képviselőház túlnyomó nagy része, ha önézetesen akarnak eljárni, nem tehetnek mást, mint a hogy már említett határozatra való hivatkozással vegyék tudomásul a főrendek üzenetét. Ezek tehát nem fogadják el a Tiszakormány újabb határozati javaslatát a nélkül, hogy önmagukat meg ne hazudtóják. A képviselőház kisebbsége, már t. i. az, mely egyáltalában nem akarja a polgári házasság behozatalát: már ezen említett okból nem fogadhatja el az újabb határozati javaslatot.

— **Bécsből.** A bécsi rendőr Blösch meggyilkoltatása ügyében új mozzanat nem merült fel. A rendőrségi épületben ismét számos egyén szembesítettett a gyilkossal annélkül, hogy e

szembesítés eredményre vezetett volna. A gyilkos magyiselete a szembesítések alatt mogorva, sőt durva volt, magát még mindig egy titkos társulat megbízottjának vallja. Több ízben kellett őt meginteni, hogy álljon fel és ne fordítsa el arcát. Visszavezetettven a börtönbe, bilincsekbe kellett őt verni, mivel megkísérelte, hogy fejét a falon beuzza. — Ez az eset különben Bécs város egész lakosságát a legnagyobb nyugtalanságra ejtette. A két rendőron elkövetett gyilkosság nem hogy tartózkodóba tette volna az anarchistákat, hanem ellenkezőleg folyton kihívóbban és fenyegetőbben lépnek fel az éjeleken nagy tömegekben vonulnak fel a munkások, minek következtében a haóságok is igen nagy arányú elővigyázati intézkedéseket tettek. A rendőrfőház épületben száz emberrel szaporították a személyzetet s az őrségeket ismételő-fegyverrel látták el. A rendőri hatóságok a közbiztonság és a rend fenntartása körül általában igen nagy arányú felhatalmazást nyertek s az ide vonatkozó s Bécsét és környékét kivételes állapotba helyező rendelet már kihirdetett. — A parlament is leszavazott a német nyelvnek általánossá tételét célzó Sturm-Wurmband félé indítvány felett; elvetette 186 szóval 155 ellen.

A kisebbségi s egyéb idetartozó részletes jellegű szavazások különben nem mentek végbe valami simán. Mikor p. o. a Schönerer módosított indítványa következett, erre csak ketten szavaztak, t. i. Schönerer és Grünkranner képviselők. — (Nagy derűtség, kacaj, taps.)

Schönerer: Kérem jegyzőkönyvbe venni ezt a derűtséget is, ezt a jövőre nézve igen fontosnak tartom.

A bizottsági kisebbség Wurmband javaslatánál a miniszterek megjelentek a teremben. Nagy kacajjal fogadták őket mindenféle ironikus felkiáltások: Most jönnek ismét!

Megkezdődött a névszerinti szavazás. Mikor Dunajevszki pénzügyminiszter nevére került a sor, zajos felkiáltások hangzottak: Halljuk! Halljuk! A baloldalon erős kacaj. Egy hang: A szavazás szabad! Süri felkiáltások balról: Mert kisebbségben voltak, hát most segítségükre jönnek a miniszterek! Dunajevszki nemmel szavazott. Mikor Falkenhayn földművelési miniszterre került a sor, újra megújult a zaj. (Balról erős felkiáltások: Halljuk! Halljuk! Jobbról kacaj. Egy hang a baloldalon: Ez német!)

S m o l k a elnök: Kérem, uraim, ne befolyásolják a szavazást. (Tartós nyugtalanság a baloldalon. Felkiáltások jobbról: Rendre! Ovjátok meg a szavazás szabadságát! Én, uram, nem tehetek mást, mint önöket felkerem a nyugalom és rend megővésére. Adjanak nekem fegyelmi hatalmat, akkor mást is tehetek. Így azonban még egyszer igen szépen kérem önöket, óvják meg a parlamenti tisztességet. (Élénk tetszés a jobboldalon.)

Schönerer: Tetszés- és nemtetszésnyilatkozatok minden parlamentben meg vannak engedve. (Felkiáltások jobbról: Rendre!) S m o l k a: Kénytelen vagyok Schönerer lovag képviselő urat névszerint is rendre inteni, mert nem volt joga szólni és nyilatkozatokat tenni.

Schönerer: De csak kifejezést adhatunk, ha valami nem tesszük! (Nagy zaj!) Folytattatik a szavazás, melynek az lett az eredménye, hogy Wurmband határozati javaslata 186 szavazattal 155 szavazat ellenében elvetetett. Viharos tetszés és taps a jobboldalon és a karzatokon. Különösen a jobboldali második emeleti karzaton volt igen erős zaj. A közönség tapsolt, ujjongott. Az emberek botokkal verték a padokat, és lábakkal doboltak a padlón, úgy, hogy valóságos porfelleg képződött. Több Sava! kiáltás volt halható. A baloldalon erősen püsszegték.

S m o l k a elnök: Már ismételve felszólítottam a karzatot, hogy nyugalomban maradjon. Miután figyelmeztéseim sikertelenek maradtak, felkérek néhány képviselőt, hogy a felső karzatokat őrítsek ki.

Schönerer: Akkor önnek a termet is ki kell őríteni!

A felső karzat kiürítették. A közönséget igen nehezen lehetett távozásra bírni. Funderlik képviselő élénken beszélt egyesekkel, a kik nem akarták helyeiket elhagyni. Erős és gyakori felkiáltások hangzottak: Mi is adóztatók vagyunk! Jogunk van az itt maradásra! Husz percbe került, míg a karzat kiürült. A karzat kiürítése után Coroini indítványa került szavazásra. Ez is elvetetett. Az ülés 6 órakor végződött, rendkívüli izgatottság közt.

kalmazásba az 1868. május 18-iki törvényt, mely szerint a miniszteriumnak bizonyos esetekben joga van az alkotmány egyes határozatait felfüggeszteni.

— **A harmadik egyetem** tárgyjában kiküldött albizottság ajánlja, miszerint mondja ki a közigazgatási bizottság, hogy: 1. A budapesti egyetem jogi karán és a bölcsészeti kar demonstratív szakáiban túltöltöttség van, ennek megszüntetése részben a fennálló intézmények keretében is eszközölhető, de egy új egyetem fölléltása is levezető hatással lesz rá. 2. Nem csak ez okból, hanem az ország általános kulturális érdekei tekintetéből szükséges egy harmadik egyetem létesítése, mely jog-és államtudományi, bölcsészeti, természettudományi és orvostani karokból szervezendő; a theologiai kar kérdése egyelőre függőben tartandó. 3. A jogakadémiák jelenlegi helyzetükben meg nem hagyhatók. Arra nézve, hogy ezek tekintetében mily intézkedés történjék, ezen albizottság mindaddig, míg a t. bizottság a harmadik egyetem kérdésében állást nem foglalt, nem érzi magát hivatva véleményét adni. Epp úgy nem tarthatók feladatuk körébe a t. bizottság további eljárására nézve, melynek irányja ugys még csak most hozandó határozatától függ, javaslatokat tenni.

— **A nihilisták.** A muszka fővárosban az a rémhír terjedt el, kiserlet történt a z egész császári család megmérgezésére. A hír részben valószínű alapult, mert a gyilkos terv tényleg létezett. A rendőrség nyomára jött, hogy a teli palota pékjei között nihilisták vannak. A gyanus nőtök azonnal elfogattak. A náluk talált papírosokból aztán kiderült az egész ördögi árnyék. Nagy összeesküvés állott fenn arra a célra, hogy a császári család házatára készített s üteményekbe strychnin kevertessék és így meggyilkoltassanak az uralkodóház mindazon tagjai, akik Pétervártort tartózkodnak. A mérgezettsüteményeket egy család i b e d alkalmával adták volna a fő l. A remélet a városban leirhatlan számtalan elfogatás történik. Senki sem érzi magát biztonságban. — Karkovból jelentik, hogy a nihilisták törrel meggyilkolták Jabilev ottani csendőrtisztet. A gyilkosokat azonnal elfogták. A rendőrség bir szerint ismeri már Szudejkin gyilkosait is, de eddig még nem fogatta el őket. A Jabilev gyilkosainál talált papírosok alapján a rendőrség egy titkos nihilista nyomdát fűdözött föl Karkovban és egyszermind annak nyomára jött, hogy nagy összeesküvés létezik a kisorsországi parasztság fölléltására. Kisorsországnak számos ügynök igaztja a népet.

KARCZOLATOK.

(Az ellenzék. — A kormányelnök. — A szolgabíró. — A hajdu. — Kőrösi Sándor képviselő.)

Fennjártak ő felségénél a főrendiházi ellenzék arany-gyapjas vezérei — s előadták, hogy ók Tiszára haragszanak s hogy a mint kétszer tették, leszavaztatják a felsőházban harmadszor is.

Azután hazajöttek és kijelentették, hogy ő felsége teljes helyesléssel és legkegyelmesebben bocsáttattak haza.

Utra kelt Tisza Kálmán is és ő is haza jött. Ő felsége őt is teljes helyesléssel és legkegyelmesebben bocsáttotta haza.

És történt, hogy egyszer két torzsalkodó atyafi meőt az egyszeri szolgabíróhoz.

Először persze a panasos beszéit. A szolgabíró kihallgatja és azt mondja neki, hogy „igazad van, édes fiam!”

Beszél azután a panaszlott fél és a szolgabíró ennek se mond egyebet, mint azt, hogy „igazad van, édes fiam!”

Megsokálja azt a furcaságot a szobában rakosgató öreg hajdu és felszólal:

De édes tekintetes uram! nem lehet mind a kettőnek igaza! Egyet csak el kellene itélni!

— **Neked is igazad van, édes fiam!** Felel a szolgabíró.

Hát ezt a hegedűszóban elmondott szép mesét majd megmagyarázza Kőrösi Sándor ur, Debreczen sz. kir. városa III.-kernek képviselője, a ki a körben szintén bizalmat szónokolt Tiszának, a mért a felsőház által megverette az alsóházat s most képtelen levén elégtételt szerezni, hát megretírel előle. A retiráda indulója pedig így hangzik:

Retíráj, retríráj,
Szalonik'ig meg sem állj!

